

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فسا

دانشکده پزشکی

پایان نامه برای اخذ درجه دکترای پزشکی عمومی

عنوان :

بررسی میزان مرگ و میر ناشی از مصرف مواد مخدر و دخانیات و عوامل مرتبط با آن: مطالعه

طولی با پیگیری 5 ساله در جمعیت کوهورت پرشین فسا

استاد راهنما :

دکتر محسن گوهری نیا

استاد مشاور:

دکتر مریم کاظمی

نگارش :

احسان صالحی

شماره پایان نامه: 9424

مهر 1401

چکیده:

عنوان: بررسی میزان مرگ و میر ناشی از مصرف مواد مخدر و دخانیات و عوامل مرتبط با آن: مطالعه

طولی با پیگیری 5 ساله در جمعیت کوهورت پرشین فسا

مقدمه: طبق اماره های سازمان جهانی بهداشت کل تعداد افراد فوت شده در سال 2019 در جهان

بیشتر از 55 میلیون نفر بوده است علت عمده مرگ در جوامع توسعه یافته تر بیماری های غیرواگیر و مزمن است. اعتیاد مهم ترین و دردناک ترین معضل اجتماعی در عصر حاضر است و مصرف مواد مخدر و دخانی سبب بروز بیماری های جسمی متفاوتی می شوند. هدف از این مطالعه بررسی میزان مرگ و میر ناشی از مصرف مواد مخدر و دخانیات و عوامل مرتبط با آن با پیگیری 5 ساله در جمعیت کوهورت پرشین فسا می باشد.

روش بررسی: در این مطالعه کوهورت آینده نگر بر اساس پاسخ به سوالات مندرج در پرسشنامه بالینی کوهورت پرشین فسا ، تعداد افراد مصرف کننده مواد مخدر و دخانی و تعداد افراد غیر مصرف کننده مواد مخدر و دخانی تعیین می شود و جمعیت نمونه شامل دو دسته افراد متوفی مصرف کننده مواد مخدر و دخانی و غیرمصرف کننده مواد مخدر و دخانی است که علل مرگ در هر یک از این گروه ها بررسی می شود. داده های جمع اوری شده توسط نرم افزار SPSS ورژن 22 و با استفاده از امار توصیفی (فراوانی، درصد فراوانی، SD، Mean) و آزمون های اماری T-test و Logistic Regression بررسی شد.

نتایج: طبق آنالیز تک متغیره در گروه ویژگی های دموگرافیک جنس ، سن ، تحصیلات و وضعیت اجتماعی اقتصادی نسبت به مرگ P value کمتر از 0.001 دارند. در بیماری های زمینه ای بین دیابت ، فشار خون ، بیماری های قلبی ، سکته قلبی ، سکته مغزی ، نارسایی کلیوی ، بیماری های مزمن ریوی ،

بیماری های تیروئید ، سنگ صفراوی ، سرطان مثانه ، سرطان ریه ، سرطان تخمدان و مرگ P value کمتر از 0.05 بود. در ویژگی های رفتاری P value بین مصرف سیگار ، مصرف مواد مخدر ، دوز مصرفی سیگار ، دوز مصرفی مواد مخدر و مرگ کمتر از 0.05 بود. در میان ویژگی های فردی P value بین فعالیت فیزیکی و مرگ کمتر از 0.001 بود.

در مدل رگرسیون لجستیک P value بین سطح اقتصادی اجتماعی پایین و میانه، جنسیت، سن، ابتلا به دیابت، ابتلا به پرفشاری خون، ابتلا به نارسایی های کلیوی، ، ابتلا به سرطان پستان، سرطان تخمدان، فعالیت فیزیکی، سرطان در مغز و CNS و مصرف سیگار در حال حاضر، مصرف مواد مخدر و مرگ کمتر از 0.05 بود.

بحث و نتیجه گیری : نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد بین مرگ و سطح اقتصادی اجتماعی

پایین و میانه، جنسیت، سن، ابتلا به دیابت، ابتلا به پرفشاری خون، ابتلا به نارسایی های کلیوی، ، ابتلا به سرطان پستان، سرطان تخمدان، فعالیت فیزیکی، سرطان مغز و سیستم عصب مرکزی، مصرف سیگار در حال حاضر (current) و مصرف مواد مخدر ارتباط معنی دار وجود دارد.

واژگان کلیدی : مرگ، مواد مخدر، مواد دخانی، فسا

Abstract

Investigating the mortality rate due to drug and tobacco use and related factors: a longitudinal study with 5-year follow-up in the Fasa Persian cohort population.

Introduction: According to the statistics of the World Health Organization, the total number of people who died in 2019 in the world was more than 55 million people, the main cause of death in more developed societies is non-communicable and chronic diseases. Addiction is the most important and painful social problem in today's era, and the use of drugs and tobacco causes various physical diseases. The purpose of this study is to investigate the mortality rate due to drug and tobacco use and related factors with a 5-year follow-up in the Fasa Persian cohort population.

Methods: In this prospective cohort study, the number of drug and tobacco users and the number of non-drug and tobacco users are determined based on the answers to the questions listed in the Persian Fasa cohort clinical questionnaire, And the sample population includes two categories of deceased people who use drugs and tobacco and non-users of drugs and tobacco, and the causes of death in each of these groups are investigated. The data collected by SPSS software were analyzed using descriptive statistics (prevalence, frequency percentage, SD, mean), T-test and logistic regression.

Results: According to univariate analysis, the demographic characteristics of sex, age, education, and socioeconomic status in the group have a P value of less than 0.001. P value less than 0.05 in the underlying diseases of diabetes, blood pressure, heart diseases, heart attack, stroke, kidney failure, chronic lung diseases, thyroid diseases, gallstones, bladder cancer, lung cancer, ovarian cancer and death. Was. In behavioral characteristics, the P value of smoking, drug use, smoking dose, drug dose, and death was less than 0.05. Among the individual characteristics, P value of physical activity and death was less than 0.001.

In the logistic regression model, P value between low and middle socioeconomic level, gender, age, diabetes, hypertension, kidney failure, breast cancer, ovarian cancer, physical activity, brain and CNS cancer. And currently smoking, drug use and death are less than 0.05.

Conclusion: The results of this research showed that there is a relationship between death and low and middle socio-economic level, gender, age, spring selection, selection for full blood, discovery for premature kidney, cancer for breast cancer, ovarian cancer, activity,

brain and central nervous system. There is a significant relationship between current smoking and drug use.

Key ords: Death, Drugs, Tobacco, Fasa